

Erä's VISIO, Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke

Projektipäällikkö Markku Vierelä

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Metsähallituksen eräpalvelut:

Tehtävänä tarjota kansalaisille metsästys- ja kalastusmahdollisuuksia mahdollisimman laajasti

- Metsästyksen ja kalastuksen järjestäminen valtion mailla ja vesillä:
 - Suunnittelu, seuranta, kiintiöinti ja luvitus
 - Metsästyksen ja kalastuksen erityisoikeuksien huomiointi (Metsästyslaki 8 § , Kolttalaki, Ylä-Lapin maksuton kalastus, Metsähallituslaki)
- Erävalvonta (Laki Metsähallituksen erävalvonnasta)
- Kalastonhoitomaksu (siirtyi eräpalveluiden hoidettavaksi 2016)
- Erätalouden hankkeet (mm:ssa Oulangan taimen, Esteet pois, Meriharjuksen hoitosuunnitelma, Metsäpeura, Eräkummit)
- Osallistuminen suojelualueiden tilan seurantaan, säädösvalmistelut, lausunnot yms.

Omistajapoliittinen linjaus 2016-2020:

- Luontopalvelut parantaa tuottavuutta ja lisää toiminnan vaikuttavuutta
- Luontopalvelut ylläpitää ja kehittää luonnon monimuotoisuutta siten, että sen hallinnassa ja hoidossa olevilla alueilla lajien ja luontotyyppien suojelutaso paranee ja kaikilla valtion alueilla riista- ja kalakannat ovat elinvoimaisia, tuottavia ja monimuotoisia.
- Luontopalvelut kehittää valtion alueiden matkailu- ja virkistyskäyttöä sekä erätalouskäyttöä kysyntälähtöisesti siten, että alueiden hyvinvointivaikutukset kasvavat ja yrittäjille luodaan lisää liiketoimintamahdollisuuksia.
- Luontopalvelut toimii erävalvonnassa tiiviissä yhteistyössä muiden valvontaviranomaisten kanssa, kehittää valvontamenetelmiä ja ennaltaehkäisee luonto- ja erärikollisuutta kaikilla valtion mailla

Kalastuslaki 379/2015:

Kalastuslaki 1 § :

”Tämän lain tarkoituksena on parhaaseen käytettävissä olevaan tietoon perustuen järjestää kalavarojen ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä käyttö ja hoito siten, että turvataan kalavarojen ja muun vesiluonnon monimuotoisuus ja suojeleu”

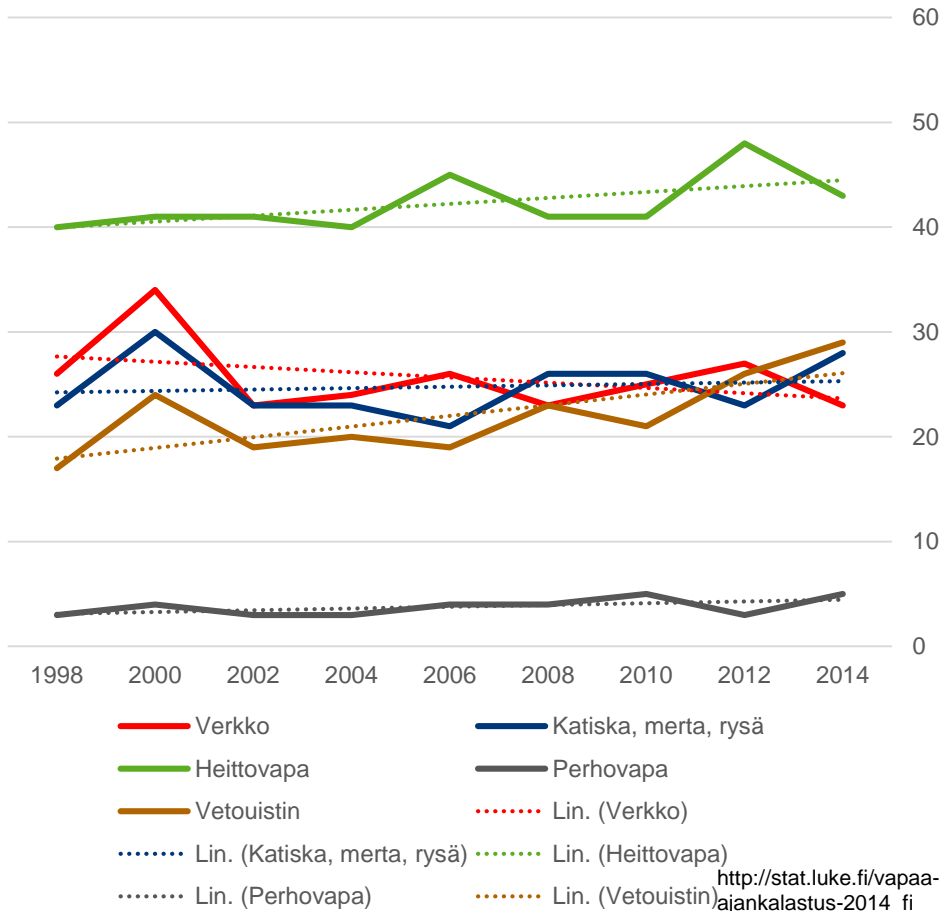
Kalastuslaki 9 § :

”Valtion yksityiset kalastukset pysytetään valtiolla siellä, missä ne vanhastaan ovat olleet ja edelleen ovat valtion hallinnassa. Valtion yksityisten kalastusten käyttämisestä päättää Metsähallitus.”

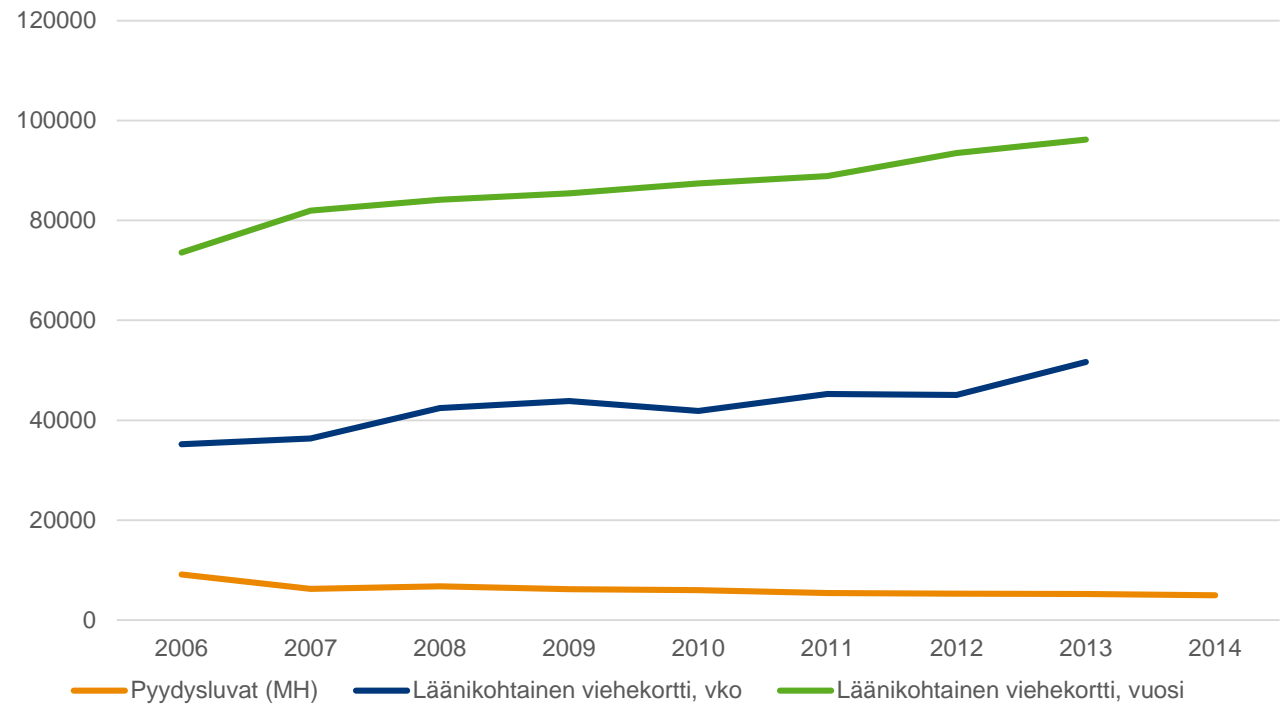
Kalastuslaki 36 § (käyttö ja hoitosuunnitelmien sisällöstä):

7 momentti: ”..kalastusmatkailutarkoitukseen hyvin soveltuvien alueiden määrittäminen..”

Kalastusmuotojen suosion kehitys

Lupa kpl/v

Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke, seuraus esiselvityshankkeesta Isoja elämyksiä Kotimaan kalavesiltä 2014-2015

Esiselvityshankkeessa mm:ssa

- Tiedusteltiin kalastajien maksuhalukkuutta erityisen hyvin hoidetuilla ”Isojen kalojen” kalavesillä
- Kalakantamallinnukset mahdollisissa kohdevesissä
- Kartoitettiin hankkeelle yritysysteistyökumppaneita
- Kuultiin vesialueiden omistajia, osakaskuntia, yrittäjiä, tutkimusorganisaatiota
- Selvitettiin kalavedenhoitoa ja kalastusjärjestelyitä mm:ssa Ruotsista
- Laadittiin ja ideoitiin hankesuunnitelma Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä

Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke

- Hankkeen toteuttaja Metsähallituksen Luontopalvelut, yhteistyössä Itä-Suomen yliopisto
 - EAKR (80%), rahoituspäätös Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
 - 1.9.2016-31.8.2019
 - Budjetti n. 390 000€
 - Projektipäällikkö Markku Vierelä, Rovaniemi
 - Projektiryhmä:
 - Jyrki Satta, eräsuunnittelija Itä-Lappi
 - Kari Sarajärvi, eräsuunnittelija Pohjois-Pohjanmaa/Kainuu
 - Pasi Korhonen, eräsuunnittelija Kainuu (erikoissuunnittelija 30.9.17 asti)
 - Jarmo Huhtamella, eräsuunnittelija Ylä-Lappi
 - Mika Laakkonen, ylitarkastaja kalastusasiat
 - Ohjausryhmä:
 - Kalatalouspäällikkö Pentti Pasanen, Lapin ELY
 - Professori Raija Komppula, Itä-Suomen yliopisto
 - Toiminnanjohtaja Markku Myllylä, Kalatalouden keskusliitto
 - Aluepäällikkö Erkki Turtinen, Metsähallitus
 - Aluekalatalouskonsulentti Petter Nissen, Suomen vapaa-ajankalastajien keskusjärjestö
 - Rahoitusasiantuntija Anne-Maaria Kurvinen, Pop ELY

Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke

Hankkeen tärkeimmät tavoitteet:

- Luoda kestävän kalastuksen mallikohteita Lappiin, Pohjois-Pohjanmaalle ja Kainuuseen
 - Enontekiön tunturivedet (järviä ja jokia)
 - Kalastusjärjestelyt, rautu ja harjus, useita kohteita
 - Koutusjärvi, Pello
 - Istutukset (taimen 3-v), kalastusjärjestelyt
 - Livojärvi/Livojoki, Posio
 - Istutukset (taimen 2-3-v), kalastusjärjestelyt, kunnostussuunnitelma
 - Kylmäluomajärvi, Taivalkoski
 - Istutukset (taimen 3-v), kalastusjärjestelyt
 - Hossan alue (neuvottelut kalastuksen hallinnonvaihdosta osakaskunnan kesken)
 - Istutukset (taimen 3-v), kalastusjärjestelyt
- Tavoite: Poikkeuksellisen vahvat isojen petokalojen kannat
- Konseptoidaan kohdevedet isojen kalojen kohteiksi kohteiden omien vahvuuksien pohjalta yhdessä alueen luontomatkailusektorin yritysten kanssa

Vapakalastuksen ja kalastusmatkailun toimintaedellytyksien parantaminen

Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke

Toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi

- Uuden toimintatavan luominen kalavarojen hallintaan ja kestäväan hyödyntämiseen osakaskuntien ja muiden vesialueiden omistajien, kalastusalueiden, tutkimuslaitoksen ja Metsähallituksen yhteistyöllä valituilla pilottikohteilla
- Tiedon kerääminen ja hyödyntäminen pilottikohteiden istutustoiminnan ja kalastuksen säätelyssä
 - Pyyntiponnistus, kalastuskuolleisuus, luonnollinen kuolleisuus, rekryyttien määrä, vesistön kantokyky
- Valikoimattoman kalastuksen ohjaaminen muihin vesistöihin ja näiden vesistöjen kehittäminen pyydyskalastuksen ehdoin

Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke

Toimenpiteet tavoitteisiin pääsemiseksi

- Alueelliset suunnittelukokoukset vesialueiden omistajien ja muiden hankkeen sidosryhmien kesken
- Kalastuksen määrän mitoittaminen pilottikohteittain
- Merkittyjen kalojen istutukset, reaaliaikaisen saalistiedon kerääminen, kalastustarkkailu
- Kalakantamallinnukset yhteistyössä Itä-Suomen yliopiston kanssa
- Toimivien kalavedenhoitomallien hakeminen ulkomailta, opintomatka Ruotsi ja Skotlanti
- Kalastusmatkailutuotteiden kehittäminen luontomatkailusektorin välisessä yhteistyössä
- Yhteistyö muiden hanketoimijoiden kanssa
- Pyydysrakennustyöpajat ja pyydysten käytön opetus

Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä -hanke

Hankkeen tuloksina:

- Kalavesien hoitoon ja käyttöön on esittää Suomessa uudenlaisia toimintamalleja, jotka hyödyntävät kalastusmatkailun toimijoita sekä edistää kestävästä kalastuksesta
- Kehitettyjen mallikohteiden myötä on esittää vaihtoehtoisia vakavasti otettavia toimintatapoja kalavesien hyödyntämiseen nykyistä kannattavammin, huomioon ottaen **vesistökohtainen kalastusmuoto ja -kalavedenhoito**
- Pilotoitujen kalavedenhoitomallien käyttöönotto ja hyvien käytäntöjen levittäminen
- Pohjois-Suomen alueella on kansainvälisesti vetovoimaisia ja kilpailukykyisiä kalastusmatkailutuotteita

Erä's VISIO, Isoja elämyksiä Pohjolan kalavesiltä

<http://www.eraluvat.fi/erapalvelut/hankkeet/isoja-elamyksia-pohjolan-kalavesilta.html>